

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne, izjemni oddaje in prazniki. — Inerati do 50 peti vrst & Dn 2, do 100 vrst & Dn 2.50, od 100 do 300 vrst & Dn 3, večji inerati peti vrsta Dn 4. — Popust po dogovoru, inerati davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Dn 12. — Inerativno Dn 25. — Rokopis se ne vračajo

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR: Strossmayerjeva 2b — NOVO MESTO, Ljubljanska 6. telefon št. 28. — CELJE: celjsko uradništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 68; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101. Pošta hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Položaj v Španiji neizpremenjen:

Ponesrečena uporniška ofenziva ob Biskajskem zalivu

Vladne čete so odbile doslej vse napade upornikov na Irun in San Sebastian

Francosko-španske meje, 21. avgusta. d. Uporniška ofenziva pri Irunu in San Sebastianu se je ponesrečila. Vladne čete v Irunu so izvedle v sredo zvečer izpad, ki se je končal s ponovno osvojitvijo večjega dela južno in vzhodno od Iruna izgubljene ozemlja. Vladne čete so zaplenile 6 topov in so prizadele upornikom velike izgube. Razen tega je prešlo na stran vladnih čet 500 upornikov. Boj med vladnimi četami in milicijami na eni strani in uporniki na drugi strani je trajal več ur z vso srditostjo. Prebivalstvo ni več verjelo, da bi se morje vladne čete uspešno upreti proti številno močnejšemu nasprotniku in je zato večinoma še pravočasno pobegnolo preko meje v Francijo, večeraj dopoldne pa se je več sto španskih beguncov vrnilo v Irun.

sestavljajo. Obenem vežbajo fašistične podčastnike za letalsko službo

Novi uspehi upornikov pri Badajozu

Lizbona, 21. avgusta. o. S španske meje so prispeli vesti, da je kolonija fašistov pod vodstvom polkovnika Yague, ki je igrala odločilno vlogo pri zavzetju Badajoz, sedaj zasedla še mesteca Albuquerque. Uporniki trdijo, da so sedaj popolni gospodarji vse pokrajine Badajoz.

Bombardiranje Cordobe

Lizbona, 21. avgusta. AA. Radio postaja v Sevillei poruči vest, da so vladna letala bombardirala Cordobo. Objavlja tudi, da so uporniki večeraj zasedli mesto Deubolo med Granado in Anteguerdo.

Kaj pravi general de Llano

Lizbona, 21. avgusta. AA. General de Llano je izjavil snodi po radiu v Sevillei da so uporniške čete zavzele Guadacanal. Preden so se umaknili, so komunisti sežgali v neki hiši 43 ljudi. General je iz

javil, da bodo uporniki maščevali te žrtve nad družinami marksističnih mornarjev v San Fernandu. General je nato izjavil, da je izmed 48 španskih pokrajin sedaj že 31 v posesti upornikov. Vladne vesti, da bodo vladne čete kmalu zavzele Cordobo, so neresnične. Radio v Coruni poroča, da so komunisti v bližini Corune skušali izkrenati na kopno milicijce, ta poizkus pa je bil onemogočen in je po hudi borbi bilo na obeh straneh okoli 200 mrtvih in ranjenih.

Justifikacija maroških poglavarjev

Pariz, 21. avgusta. AA. »Petit Parisien« poroča, da je general Franco izdal povelje, da morajo na mestu biti ustreljeni trije poglavarji riških Kabilov, očividno z namenom, da bi prestrašili riška plemena. Na podlagi tega povelja sta bila v pokrajini Džebala ustreljena dva kadija iz plemena Beni Ahmed, nekateri pa so bili pred vojnim sodiščem obsojeni v dosmrtno ječo. Vodja maroških nacionalistov v Tetuanu Beni Mohamed je umrl, ker so ga prepevali tako dolgo, dokler ni izdihnil. Ti dogodki so izzvali silno razburjenje med plemeni španskega Maroka.

Nemška pomoč upornikom

Če bodo lahko zaščitili tučce, bo nemška vlada izdatno podprla španske fašiste

Berlin, 21. avgusta. o. V nemških vladnih krogih se je razširila vest, da se je sedaj našla formula za neposredno pomoč španskim upornikom. Nemška vlada namerava izdatno podpreti španske fašiste, čim bi lahko vsaj na zunanji dokazali, da so sposobni nuditi zadostno zaščito tujcem v Španiji.

Ameriška nevtralnost

Washington, 21. avgusta. o. Tukajšnji neslužbeni krogi so zelo hladno sprejeli angleške predloge, naj bi Zedinjene države ali pa kakšna južno-ameriška država dala pobudo za premirje v Španiji. Iz okoličnice predsednika Roosevelta, ki se mudi sedaj na oddihu v Hyde parku, za enkrat ni še nikakih informacij o njegovem stališču glede tega vprašanja, splošno pa zahtevajo, da bo tudi glede na špansko državljansko vojno vztrajal pri svoji znani politiki popolne nevtralnosti napram vsakršnim zapletitvam med drugimi državami ali pa v kaki drugi državi.

Tudi Avstrija nevtralna

Dumaj, 21. avgusta. b. Avstrijska zvezna vlada je uradno sporočila v Pariz, da pristaja na francoski predlog o nevmešavanju v španske zadeve pod pogojem, da pristanejo na to načelo tudi vse druge države, ki pridejo v poštev, in da bo izvajanje nevtralnosti v vsakem pogledu zagotovljeno.

Blumov sestanek z Jouhauxom

Francoski levičarji zahtevajo, naj se madridski vladi dovoli nakup vojnih potrebščin

Pariz, 21. avgusta. o. Danes se je nenadoma vrnil s svojega dopusta ministrski predsednik Leon Blum. Splošno govori, da se je vrnil v Pariz zaradi poslednjih dogodkov v Španiji. Danes je imel daljši razgovor s tajnikom zveze strokovnih organizacij in z Jouhauxom, ki je bil še pred kratkim v Španiji.

Leon Jouhaux je objavil v listu »Peuple« članek, v katerem se zavzema za dobavljanje vojnega materiala španski vladi. Članek pravi, da je uporniško gibanje generala Franca samo epizoda v splošnem boju med fašizmom in narodnim socializmom na eni strani in demokratičnimi režimi na drugi strani. Dokaz temu vidi pisec v tem, da pošiljata Italija in Nemčija upornikom na Špankem razno vojno gradivo in podpirata upornike z denarjem in prostovoljci. Nev

tralnost, katero zavzema francoska vlada, bo očitno zelo škodljiva za francoske interese. Francoska glavna delavska zveza zahteva, naj se prizna španski vladi ljudske fronte pravica, da sme v popolni neodvisnosti kupiti vse, kar ji je potrebno, levičarske organizacije naj pa še nadalje zbirajo denarne prispevke za špansko ljudsko fronto. V kovinarski industriji in v Renaultovi, Hotchkissovi, Citroenovi in drugih tovarnah so ustanovili posebne odbore, ki imajo nalogo zbirati denarne prispevke.

Rumunski in češkoslovaški poslanik pri Delbosu

Pariz, 21. avgusta. AA. Zunanji minister Delbos je sprejel večeraj rumunskega in češkoslovaškega poslanika.

Horthyjev obisk v Avstriji

Budimpešta, 21. avgusta. AA. Regent Horthy je odpotoval na severno Tirolsko na lov, kjer bo gost avstrijske vlade. To je prvo potovanje Horthyja v inozemstvo po 1. 1920, ko je bil izvoljen za regenta. Budimpešta, 21. avgusta. AA. O odhodu Horthyja v inozemstvo ni bilo znano ničesar do zadnjega trenutka. Tudi sedaj so še vladni krogi zelo rezervirani o namerah tega potovanja, vsi politični krogi pa menijo, da ima to potovanje vsaj kakor izreden značaj.

Dumaj, 21. avgusta. AA. Regent Horthy je snodi prispel na Dumaj. Ker je predsednik Miklas na Koroskem, ga bo Horthy najbrže obiskal tamkaj. Danes bo obiskal avstrijskega kancelerja Schuschnigg. Obisk se omenja kot dokaz zelo tesnih odnosov med Avstrijo in Madžarsko.

Sprejem pri predsedniku vlade

Bled, 21. avgusta. AA. Predsednik ministrskega sveta in zunanji minister g. dr. Milan Stojadinović je večeraj sprejel madžarskega in češkoslovaškega poslanika na našem dvoru. Nato je sprejel še poslanca dr. Vojislava Janjica in Milojka Solića, za tem pa še dr. Svetislava Petroviča, ravnatelja agencije Avala.

Iz zdravniške službe

Beograd, 21. avgusta. p. Za kontraktualnega uradnika zdravniške v notranjem oddelku splošne državne bolnice v Ljubljani je imenovan dr. Igor Tavčar.

Premestitev

Beograd, 21. avgusta. p. V učiteljski službi je bila premeščena na lastno prošnjo učiteljica Marija Pejović iz Kranja na Cetinje.

Razpust političnih strank v Grčiji

Metaxas je pripravljen nastopiti proti levičarski nevarnosti tudi z drastičnimi sredstvi, ako bi zahtevala potreba

Atene, 21. avgusta. d. Notranji minister je podpisal odlok, s katerim se razpuščajo vse politične stranke in odreja zatvoritev njihovih lokalov. Državni tajnik v vojnem ministrstvu je izdal armadno povelje, v katerem pravi, da je bilo na kraljevo željo ukrenjeno vse za rešitev nacionalne Grčije. Vlada se opira pri teh svojih stremeljih na vojsko, ter bo v vseh okoliščinah in z vsemi sredstvi podpirala ofirije in podofirije.

Ministrski predsednik Metaxas je izjavil zastopnikom tiska, da so dali povod za uvedbo diktature v Grčiji dogodki v Španiji. Če se sprejme načelo, da se bori v Evropi med seboj dve svetovni naziranji, namreč komunizem in fašizem, potem se izjavlja za fašista, ker se hoče boriti z vso silo proti levičarjem, oporeka pa, da bi bil reakcionar. V Grčiji so potrebne velike reforme, ki pa se niso mogle izvesti po parlamentarnem potu. Če bi kralj čakal samo

en dan ali dva z uvedbo diktature, bi nastale v Grčiji po njegovem mnenju slične razmere, kakor obstojajo v Španiji.

Metaxas je nadalje poudaril, da je sedanja diktatura samo prehodnega značaja in da bodo zopet vzpostavljene ustavne razmere, kakor hitro bo mogoče. Izdelati bo čisto novo ustavo, je dejal, po zgledu ustave iz 1. 1911. Smatrajo kot eno svojih glavnih nalog, da utrdimo monarhijo. Voditelje komunistov smo aretirali in v nekaj tednih bomo obratovali tudi z venizelisti.

Nikakor ne verjamem, je izjavil nadalje, da imam za seboj vso državo, toda dokazal bom kmalu, da si nisem postavil za zgled niti nemškega narodnega socializma niti italijanskega fašizma. Ponosen sem, da ni naš prevarat zahteval nobene človeške žrtve. Mogoče je, da položaj ne bo ostal v celoti na strani vlade. Zato sem odločen, da nastopim proti nevarnostim tudi z drastičnimi sredstvi, če bo potrebno.

Veliki češkoslovaški manevri

Prezident dr. Beneš o organizaciji čsl. obrambe

Praga, 21. avgusta. d. Večeraj so se pričeli na vzhodnem Češkem v okolici Pardubic veliki češkoslovaški jesenski manevri. Gre za največjo vojaško vajo, odkar obstoja CSR. Večeraj dopoldne je prezident dr. Beneš odpotoval v Pardubice, da prisostvuje tem manevrom. V njegovem spremstvu so tudi predsednik poslaneke zbornice Malypetr, predsednik senata dr. Soukup in ministrski predsednik dr. Hořák. Predsednik dr. Beneš bo ostal v Pardubicah pet dni. K manevrom so prispeli tudi mnogostevilne delegacije prijateljskih držav in sicer Francije, Jugoslavije, Rumunije in Rusije. Oh prihodu v Pardubice je predsednik re-

publike dr. Beneš odgovarjajoč na pozdrav ne govore poudaril, da je v zadnjih letih organizacija češkoslovaške obrambe znatno napredovala. Nadaljevali bomo svoje delo v tej smeri soglasno z vsem javnim mnenjem, ki nas je že podprlo pri razpisu posojila za narodno obrambo.

Nato je dr. Beneš poudaril svoje prepričanje, da si bo Evropa rešila mir, ker bi tisti, ki bi izzval vojno, imeli največ izgube. V zvezi sili mi je treba delati za ohranitev mira in vsakdo lahko v tej smeri mnogo stori. Treba je samo ohraniti hladnokrvnost, zaupati vase in se ne meniti za ničesar drugega kakor za svoje delo.

Stavka tekstilnega delavstva

Veliko delavsko zborovanje v Kranju — Večeraj popoldne je začelo stavkati v Kranju okrog 2800 delavcev

Ljubljana, 21. avgusta. V sredo zvečer je zborovalo v Kranju tekstilno delavstvo. Zborovanje je bilo zelo dobro obiskano, ter je kazalo, da se delavstvo izredno živo zanima za mezdno gibanje tekstilnih delavcev, in sicer se je udeležilo zborovanja okrog 3000 delavcev.

Na zborovanju so poročali zastopniki Centralnega tarifnega odbora za tekstilno delavstvo v Ljubljani, predsednik L. Jakomin je poročal o pogajanjih zastopnikov delavstva in podjetnikov na banovinski upravi, ter povedal, da se bo v 14 dneh izvolil izmed industrijev poseben odbor, ki bo proučil zahteve delavstva, izražene že v osnutke kolektivne pogodbe in stopil v stik z zastopniki delavcev v 14 dneh. Zborovanja se je udeležil tudi poslanec dr. Šemrov ter izjavil, da je borba tekstilnega delavstva upravičena. V imenu delavske zbornice je govoril Jože Golmajer.

Delavstvo je bilo precej nemirno, zlasti se je vznemirjalo zaradi zavlačevanja pogajanj za sklenitev kolektivne pogodbe. Vlado je precej napeto razpoloženje in zborovalec so zahtevali, da se morajo pogajanja z sklenitev kolektivne pogodbe začeti takoj. Posebej so pa protestirali, ker so podjetja Jugobruna, Jugočeška in Intex znižala akordne postavke, ko je bil že vložen osnutek kolektivne pogodbe.

Soglasno so sklenili z velikim odobravanjem: 1. da se razprava o podpisu kolektivne pogodbe takoj začne; 2. da vsa podjetja do sklenitve kolektivne pogodbe za vse tekstilno delavstvo takoj ustavijo vsako zniževanje dosedanjih temeljnih akordnih mezd, ter stopijo v veljavo zopet vse temeljne mezde, ki so bile znižane po 11. juliju; 3. da se do sklenitve pogodbe ustavijo vsa nadaljnja dela v vseh tekstilnih podjetjih.

Nezadovoljstvo in vznemirjenje med delavstvom je bilo takšno, da je večeraj popoldne ob 14. stopilo spontano v stavko pri podjetjih Jugobruna, Jugočeška in Intex, pri nekaterih drugih podjetjih pa zvečer in davi. Stavka okrog 2800 delavcev. Kranjskemu tekstilnemu delavstvu so se pridružili tudi delavci v Škofji Loki.

Značilno za to stavko je zlasti, da je lokalni tarifni odbor ni pripravil in da je prevzel vodstvo šele snodi. Kakor rečeno je delavstvo začelo stavkati povsem spontano. Nedvomno bi tarifni odbor delavstvu ne na-

avetoval stavke, zlasti pred pogajanjem za sklenitev kolektivne pogodbe. Zastopniki centralnega tarifnega odbora so na zborovanju v Kranju še posebno naglašali, da si ne žele stavke ter so izrazili upanje, da bo prišlo do mirne poravnave med delavstvom in podjetji. Do stavke je prišlo predvsem zaradi znižanja mezd v omenjenih podjetjih in ker je podjetje Sire zbiralo podpise za uvedbo 12 urnega delovnega časa, a razen tega je vladalo veliko vznemirjenje med delavstvom zaradi zavlačevanja pogajanj za sklenitev kolektivne pogodbe. Delavstvo je ostalo v tovarnah in je po vsem disciplinirano. Dela ne namerava preiti, preden ne bodo podjetja ugodila rešitvi, ki je bila sprejeta na zborovanju v sredo.

Huda železniška nesreča na Dolenjskem

Novo mesto, 21. avgusta

Davi ob 5.30 se je pripetila na železniški progi Novo mesto — Straža pri čuvajnic v Selih huda železniška nesreča, katere žrtve je postal 45-letni posestnik Josip Šiška iz Sel pri Straži. Zjutraj je odšel od doma k Pavlinovi žagi v Stražo z vozom, v katerega je imel vpreženega konja in vola. S seboj je vzel tudi svojega nečaka 10-letnega Milana Golobca. Ko sta prispela do prelaza čez železniško progo, je prispel vlak iz Novega mesta, ki ga je prvi opazil Milan Šiška. Je takoj z voza in se na ta način rešil. Za njim je skočil tudi Šiška, ki je hotel ustaviti žvino, bilo pa je že prepozno. Lokomotiva je zadel v voz ter vlekla nekaj časa s seboj konja in vola kakor tudi Šiško, ki se je zapletel v vajeti. Konja in vola je popolnoma razmesarilo, pa tudi posestnik Šiška je obeljal močno poškodovan mrtev.

Borzna poročila

Curik 21. avgusta. Beograd 7 —, Paris 20.20.25. London 15.43.75, New York 206.75. Bruselj 51.77.50, Milan 24.17.50, Amsterdam 208.37.50, Berlin 123.40, Dumaj 57.05, Praga 12.68, Varšava 57.70, Bukarešta 2.50.

Koristi tujskega prometa zahtevajo

da se upoštevajo predlogi, ki jih je pripravila za konferenco o novem voznem redu naša Zveza za tujski promet

Ljubljana, 21. avgusta. Danes se je pričela v Beogradu važna konferenca za določitev novega voznega reda prvenstveno za glavne proge in za mednarodni promet. Konferenca bo trajala dva dni. Na voznem redu so zainteresirane v prvi vrsti naše tujsko-prometne ustanove in tako je tudi Zveza za tujski promet v Sloveniji, zavedajoč se važnosti konference, v polni meri storila svojo dolžnost s tem, da je sprofilala preko »Putnika« v Beogradu na podlagi lastnih opazovanj in poročil, ki jih prejema od svojih članov in tujsko-prometnih interesentov, več umestnih, vsega uvaževanja vrednih predlogov. Naša zveza za tujski promet predlaga:

1. Sezijska brzovlaka št. 9. in 10. naj bi bila označena kot pospešena potniška vlaka.
2. Nujno je potrebno, da se tudi iz Ljubljane uvedejo takozvani popularni vlaki in sicer v naša štajerska zdravilišča in v Maribor. Ti vlaki že davno vozijo iz Zagreba in Beograda, samo Ljubljana je še vedno zapostavljena.
3. Direkciji državnih železnic v Ljubljani naj se da splošno dovoljenje za uvedbo rednih vlakov, ki bi vozili iz Ljubljane po končnih gledaliških predstavah.
4. Zboljati se mora zveza s Prago in dobiti moramo tozadevne direktne vagone.
5. Pri sezonskih brzovlakih št. 9. in 10. imamo direktne vagone Beograd - Maribor, Beograd - Bohinj, Beograd - Kranjska gora, toda po večini le III. razreda. V vsej garni-

tari vozi običajno samo en vagon II. razreda, kar je vsekakor premalo.

6. Tudi pri brzovlakih št. 5. in 6. je premalo vagonov II. razreda. Prihodnje leto je treba na vsak način ta nedostatek odstraniti.

7. Brzovlaka št. 5 in 6 naj bi imela tudi direktne vagon II. razreda na progi München-Split. Zdej imamo za to relacijo samo en vagon III. razreda.

8. Dnevni brzovlaki v sezoni se morajo brezpogojno ustavljati tudi v Rimskih toplicah, kamor prihaja od leta do leta več tujcev.

9. Rogaska Slatina namerava uvesti zimsko sezono. Zato je nujno potrebno, da se zveze vlakov na Grobelnem zboljšajo tako, da potujočemu občinstvu ne bo treba tako dolgo čakati kakor zdaj.

10. Ponovno povdarja Zveza za tujski promet v Sloveniji nujno potrebo boljše zveze med Grčijo in Rogasko Slatino.

11. Izletniški letoviški promet iz Českoslovaške na naš Jadran naj bi ne šel okrog Slovenije (Linz - Trižbi - Budimpešta - Gyekenyas). Ta promet naj se ponovno usmeri preko Maribora, kar bi bilo tako v interesu železniške uprave, ki bi pridobila več terenskih kilometrov, kakor tudi celokupnega tujskega prometa dravske banovine.

Prepričani smo, da bodo ti važni predlogi na konferenci v Beogradu upoštevani in da prizadevanje naše Zveze za tujski promet ne bo zaman.

— Naši Sokoli na zletu v Šibeniku. Na III. zlet Sokolstva na Jadranu so odstopali tudi Sokoli iz dravske banovine v velikem številu. Posebej častna je udeležba iz naše najvernejše, območne šupe Maribor, pa tudi iz šupe Ljubljana je odšlo večerj. deloma pa danes okrog 60 Sokolov in Sokolice. S anonižnim brzovlakom je odstopoval na zlet v Šibenik tudi I. namestnik staroste Saveza SKJ br. Engelbert Gangl, ki bo na zletu sstopal mimo SKJ tudi Zvezu Slovaškega Sokolstva kot njen predstavnik. Zlet v Šibeniku na obali našega sinjega Jadrana bo mogoča sokolska manifestacija po le samo obveznih žup, marveč tudi vsega ostalega jugoslovenskega Sokolstva. Želim, da bi zlet v Šibeniku uspel v vsakem pogledu in še bolj utrdil sokolsko in jugoslovensko misel med tamošnjim narodom, našim zapadnim sosedom pa pokazal moč in veličino jugoslovenske ideje.

Popravljen cesta

Kranj, 21. avgusta. Med večja dela v pomladanški in poletni sezoni v bližnji kranjski okolici spada na področju kranjskega sreskega cestne. ga odbora predvsem temeljito popravilo banovinske ceste. Naklo - Kokra - Senčur in sicer v območju Nakla do Predosjaja. Sicer to ni največje delo cestnega odbora, ker isti gradi letos mostove in ceste v Jezerski dolini, vendar je pa zboljšanje te ceste za krajevni promet velikega pomena.

Na Polici, kjer se banovinska cesta cepi od državne in krene takoj v s'rm klanec, je sedaj napravljen 3 m široko obratnišče za vozove, ki iz kranjske smeri hočejo z državne na banovinsko cesto, ali obratno. Ovinek na klanec je znatno omiljen, saj so vzdolž skoraj vsega klanca izsekali precej akale, največ in s'for za 4 m pa na ovinku samem istotako se cesta na zunanji strani ovinka, kjer je prej močno vsela v dolino, sedaj lepo dviguje, tako da klanec sploh ne predstavlja strmine in nevarnosti kot prej. Po klanecu je izvršena kanalizacija. Tudi na vseh ostalih ovinkih je cesta razširjena za 1 do 2 m, pa tudi za 3 m. Blizu Kokrice, kjer se križa s cesto Kranj - Golnik, je dvignjena za 20 cm in izravnana ter razširjena s 4 in pol na 6 m. Pri Laknerju je velika korektura ovinka za 3 in pol m, izvršena je tudi kanalizacija. V vasi Kokri, ki je od Hudobivnika do Kopača dvignjena za 1,20 m, da je ne bo poplavljal voda kot do sedaj. Pred graščino Brdo je cesta preložena in ovinek precej zraunan ter za 6 m odmaknjena od sedanjega deloma pa razširjena. Napravili so tudi depo za odlaganje gramozov, kar je s staljša življenske varnosti velikega pomena. Ravno radi kupov gramozov na cesti so se večkrat dogajale nesreče. Ponke, ki je cesta pred Brdom znižana za 40 cm, ravna ter se preloži neha par sto metrov pred Predosjajem. Vsa cesta od Nakla do Britofa, to je do Jezerske ceste, je posuta s porfirnim gramozom in zvaljana. Vse delo je izvršil cestni odbor v lastni režiji ter s lastnim nadzorom in je sedaj to ena najlepših gorenjskih cest. Delajo se pa tudi načrti za preložitve te ceste na veljem ovinku, takoj ko cesta pride iz Kokrice to je pri posestniku Znamenajčiču. Po nalogu banske uprave bo cesta še to jesen preložena in s tem precej skrajšana. Preložitev se bo pričela pri transformatorju, ki se nahaja poleg zadnjih kokrskih hiš.

V Sv. Balburgi je sreski cestni odbor razširil cesto, kar se to v'vši vse promet v Ljubljano, ko je državna cesta radi popravila zaprta. V Senčurju se delajo popravila. Na cesti škofja Loka - Železniki v km 11—17 se pa v doglednem času pričel s preureditvijo cestišča s porfirnim gramozom. Cesta bo zvaljana in dvignjena za 30 cm. Vajanje bo opravil nov morden 12 tonski valjar, izvršene bodo tudi razne korekture, porfirni gramoz bodo dobavili iz domačih kamnolomov razni pod. jetniki kot Slavec posestnik Kemperle in drugi. Delajo se tudi korekture ovinkov na serpentinah Podrožja - Sorica, kjer je zaposlenih 60 delavcev. Vsa ta dela bo opravil sreski cestni odbor v lastni režiji.

Iz Zagorja

— Novi grobovi. V soboto popoldne so pokopali Urbanja Marijo, kateri je pred letom dni umrl mož. Zalost po pokojnem možu je je opravila v prerani grob. V nedeljo popoldne so pokopali Ano Klancičarjevo iz Praproč. Pokojnica je neotolajljivo žalovala za svojo hčerko, ki je meseca junija skočila zaradi nesrečne ljubezni v Savo vprid svojega afeta. Pogreba se je udeležilo mnogo ljudi. — V ponedeljek je tragično preminula Marija Leben po domače Tomžljeva. Najetim delavcem je neola dopolne malico, med potjo na n'jivo je pa zadela arčna kap in je bila na mestu mrtva. Stara je bila šele 39 let ter zapušča poleg žalujočega soproga pet nepreskrbljenih otrok. Pogreb, ki je bil v sredo, je pričel, da je bila pokojnica v dolini zelo prijubljena. — V Ljubljani je umrla žena tukajšnjega pismonoše Antona Bačnika. — Pokojnicam večni mir, prizadetim naše iskreno sožalje!

— Vpisovanje v meščansko šolo. Z letošnjim letom je ustanovljena meščanska šola v Zagorju in sicer se letos odprla I. razred. Šola bo začela nastanjen v preurejeni topiški šoli. Vpisovanje v I. razred bo 1. 2. in 3. septembra od 8. do 12. V nadstropju topiške šole v razveljavljivi pisarni. V I. razred so lahko vpisujejo učenci, ki so dovršili vsaj 4. razrede narodne šole z dobrim uspehom. S seboj naj prinesejo zadnje sokolsko izprave. Kratni list in potrdilo o plačevanju davkov, ki ga dobo na davčni upravi v Litiji, zaradi plače-

vanja šolnine, katero morajo plačati pri vpisu. Oni učenci, katerih starši plačujejo manj kot 300 Din letnega davka, so šolnine oproščeni. Otvoritvena služba boja bo v sredo 9. septembra ob 8. reden pouk se pa prične 10. septembra.

— Ustavitev dela. Pred dnevi je bilo reduciranih 10 delavcev, ki delajo na cesti v Slačniku. Zato so vsi delavci stopili v stavko. Zaradi ponovne stavke bo banovina baje ustavila zaenkrat nadaljnje delo in tako bo zgubilo zaslužek 110 delavcev iz s'gorke občine in toliko tudi iz trboveljske občine.

Iz Maribora

— Gledališka vest. V novi sezoni bo deloval v mariborskem Narodnem gledališču tudi G. Crnobori, doslej član ljubljanskega gledališča.

— Skladišče smodnika pri Devici Mariji v Brezju in nova odredba. Kakor znano, je pri Devici Mariji v Brezju pri Pobrežju privatno skladišče smodnika. Te dni si je mesto ogledal sreska komisija in ugotovila, da so hiše zgrajene preblizu skladišča. Zato je sresko načelstvo odredilo, da se do nadaljnjega nove zgradbe v razdalji pod 1500 metrov ne smejo več graditi. Usoda hiš, ki so preblizu skladišča za smodnik, še ni odločena.

— Pod motor. Včeraj zjutraj je na Trški cesti neki motociklist po neurečnem naključju povozil 80letnega plešavkarja državnih železnic Josipa Logarja, ko je šel v službo. Logar je zadobil na čelu zvezočo rano in si hudo pretrpel mežgane. Ponorečena so takoj odpravili v bolnico in je njegovo stanje zelo resno.

— Starček pade z vzvosa. V mariborsko bolnico so pripeljali nezvestnega 70letnega prevzlikarja Antona Novaka od Sv. Jakoba v Slovenkih gorah. Starček je včeraj ta-

ko nesrečno padel s visoko naloženega vzvosa, da je obtežal z nevarnimi poškodbami na glavi.

— Vsem. Preteklo noč je bilo v Ljubljani v stanovanju posestnika Ivana Živka v Zg. Vohinji. Vlomilec je odnesel za več tisoč dinarjev obleke. Storišče pa se ni dolgo več sedel bogatega plena, ker ga je policija v Mariboru že isti dan aretirala. Gre za 26letnega hlapca Jurija Nazdračeviča iz Rusije. Vlomilec, ki ima na vesti še mnogo drugih tatvin, so izročili sodišču.

— Po 14 letih pojasen uboj? Leta 1922 je nekdo pod oknom hiše Marije Ribičeve v Sp. Dupleku ubil 21letnega posestniškega sina Franca Potončnika. Orožnik so takrat zaman iskali ubijalca. Nosenih sledov ni bilo, le ljudske govorice so otrmenjevale zdej tega, pa zopet drugega. Tako so orožniki prišli lakrat nekakega Josipa Čučka iz Sp. Korene, ki pa se mu je po 3 mesecih preiskovalnega zapora posrečilo dokazati, da je nedolžen. Po starih letih so ljudje osumlili uboja posestnika Antona Krajca iz Sp. Dupleka. Zaradi pomanjkanja dokazov pa je bil pozneje izpuščen. Že se je zdelo, da bo ostal zločin za vedno nepojasnjen, ko je po 14 letih naljuje pripomoglo do razjasnitve. Malenkostni preprič med Krajcem, ki je bil že v preiskavi in njegovim sosedom je povzročil, da ga je sosed ovadil orožnikom, češ, da ga je videl, ko je z ročico ubil mladega Potončnika, ki je vsoval pri Ribičevih. Preiskava bo pokazala, koliko je na tem rosnice. Usoda je hotela, da so bili vsi trije, ubiti, Krajin in njegov sosed, zaljubljeni v isto dekle in so drug drugega zalezovali.

— Ponarejalci za tapani. Orožnikom se je posrečilo izslediti ponarejalce, ki se spravljal v promet 50-dinarske falsifikate v okolišč. Pesnice in Zg. Sv. Kungote. So 40 letni Ivan Klarič, mehanik s Spilnika, 23letni poljedelec Josip Hermah z Jurskega vrha in 19letna natakarica Alojzija M. iz Pesnice.

Specialista pred sodniki

Prvi za diname na kolesih, drugi, ki je obenem dosegel že rekordno število kazni, pa za ribe

Ljubljana, 21. avgusta. Avtomobilist G. Anton, ki je star šele 21 let, je bil že večkrat kaznovan zaradi tatvine, in sicer se je vrgel na diname na kolesih, ki jih je znal prav spretno jemati s kolesi. To pol je bil pred sodniki zopet zaradi tatvine dinama in reflektorja, ki ju je ukradel s kolesa krojaškega pomočnika Jesenovec Alojza. Kolo je bilo spravljeno pred kletnim stanovanjem v Tavtarjevi ulici, kjer je postajališče avtobusov.

Anton se je zagovarjal, da je bil zelo pijan in se sploh ne spominja, kaj je takrat delal. Ve le to, da so ga v kleti prijeli, ne ve pa, kako je prišel v klet in čemu. Na policiji so mu šele povedali, da so pri njem našli reflektor, dinama pa, ki je tudi izginil s kolesa, niso našli ne pri njem ne kje skritega v kleti.

Priče so izpovedale drugače. Anton ni bil tako pijan, da ne bi vedel kaj dela, ker je sam izročil reflektor, ko so ga zalotili v kleti, in je tudi prošil, naj ga izpuste in da bo poravnal vso škodo. Morda bi mu sodniki verjeli, da je kradel v pijanosti, morda iz prešernosti, če bi Anton ne imel svojega kazenskega lista popisanega s kaznimi, ki kažejo, da je specialist za diname, reflektorje in svetilke na avtomobilih. Na glasu pa tudi ni kdove kako dobrem, ker je občina zapisala, da je delomaznež.

Antonov branilec dr. Cepuder je poudaril, da je škoda poravnana, kar je lastnik dobil svoj reflektor takoj nazaj, dinamo pa je moral še kdo drugi pred Antonovim obiskom v kleti odnesti in zaradi dinama ne more biti kriv. Sodišče je razsodilo, da je Anton kriv res samo glede reflektorja in mu je naložilo 4 mesece strogega zapora ter izbuho častnih pravic za dve leti. Vse-

Iz Ptuja

— Zagonska. Na Bregu se je včeraj zjutraj raznela senzacionalna vest, da so našli v hiši P. (Perša) v sobi hčere Frančiške okrvavljeno britev, soba pa je bila vsa pokropljena s krvjo. Res so starši našli zjutraj Frančiškino sobo prazno, na tleh pa okrvavljeno britev in mliako krvi, došim o hčeri ni bilo ne duha ne sluha. Spočetka so mislili, da je bil storjen zločin, pozneje pa je nekdo prinesel iz mesta novico, da je videl Frančo v mestu. O dogodku so bili takoj obveščeni orožniki, ki so uvedli preiskavo. Francka se še dan še ni vrnila domov. Domneva se, da je hotela izvršiti samomor. Nekateri celo trde, da je šla v Dravo.

— Ptujka mestna godba je po odhodu kapelnika G. Bernarda, bila nekaj časa brez kapelnika. Vodstvu godbe se je sedaj posrečilo angažirati začasno kot kapelnika G. Likarja, železniškega uradnika iz Pragerskega, ki je priredil v sredo prvi javni koncert v mestnem parku. Že prvi koncert je pokazal njegove sposobnosti in je bilo občinstvo zelo zadovoljno. Želim, da bi upra va G. Likarja stalno nastavljal, da ne bo dolgoletni trud G. Bernarda zastoj.

— Hitro prijet tat. V sredo se je pejal v čolnu (sandolinu) neki mož, ki je v bližini klavnice pristal ter ponudil čoln v nakup v cenvi preobčeenemu stranku za smešno ceno 30 Din. Le-ta je o čudni prodaji takoj obvestil svojega uniformiranega tovarisa Peklarja, ki je tatitca aretirat ter ugotovil, da gre za nekake Bogomirja Kolariča. Kakor se je pozneje ugotovilo, je bil čoln last trgovca Franca Dobrajca iz Maribora.

— Negoda kolesarja. Pri Sv. Vidu nize Ptuja se je te dni pripetila težka nesreča kolesarju Antonu Kmetcu, posestnikovemu sinu iz Vaje, ki je padel s kolesa, na katerem je vozil tudi 10letnega vinčarjevega sina Franca Zavca. Došim je kolesar sam odnesel le lažje poškodbe, je zadobil njegov sovozač težke poškodbe na glavi, tako da so ga morali prepeljati z rešitnim vozom v ptujko bolnico. Zaveč ima tudi težke poškodbe na obrazu.

— Naval na ptujsko bolnico. Je vedno večji, tako da je sedaj bolnica stalno zasedena. Bolniki so dobili v našo bolnico po polno zaupanje, saj je bilo do sedaj že to-

je se mu tudi preiskovalni zapor. Anton je kazen sprejel.

PRETEKLOST GA JE OBREMENILA

Kdor hoče živeti, je rekel neki filozof, mora znati marsikaj pozabiti v svojem življenju. Te umetnosti pozabljanja je brez dvoma vešč 35 let stari P. Andrej, ker je na glasu, da ima s'šno posrečeno naturo. Pravijo, da je originalen šaljivec in v škof. ji Loku, kjer je doma, ga nazivajo »foksel-maherec. Sicer bi tudi zelo težko živel, ker ima za seboj pisano preteklost, ki se zreali zlasti v njegovem kazenskem listu. Uradnik, ki ga je pisal, se je trudil z drobnjo pivsavo, da je spravil na list vse Andrejeve grehe iz preteklosti. Menda okoli 50 kazni zaradi tatvin je bilo naštetih v listu. Andrej je pač vešč umetnosti pozabljanja in trž, ko je prišel iz zapora je pozabil, da je sedel in začel je novo življenje, ki je trajalo pač do prihodnje kazni. Sodnijski akti pa te umetnosti niso vešč, ne pozabijo zle pa in vsak trenutek so sodnikom na razpolago. Če bi tudi akti znali pozabiti, bi bil Andrej, specialist za ribe, to pot oproščen.

Z nekimi Francem je namreč lovil ribe v Poljanščici. 6 kg sta jih nalovila, pa je ta vražil Franc šel in povedal orožnikom vse po pravici. Morda Francu sodniki ne bi dali mnogo vere, ker je tudi on t'č zase, toda preteklost je Antona obremenila in dokazovala, da nima navade, da bi se branil tuje lastnine. Sicer se je Anton zagovarjal, da se je Franc vse izmislil, da bi se makševal, toda sodniki mu niso verjeli in so ga obsojili na mesec dni strogega zapora. V Antonov kazenski list bodo vpisali novo ter kordno kazen, Anton pa bo začel meseca oktobra novo življenje.

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Petek, 21. avgusta katoličani Iva na Franc.

DANAŠNJE PRIREDITVE

KINO MATICA: Zaprti.
KINO IDEAL: Hija Rothschilda.
KINO UNION: Osvajevalec Indije.
KINO SLOGA: Zaprti do 31. t. m.
KINO SSKA: Zaprti.
KINO MOSTE: Mala mamica (Františka Gaal).

DEZURNE LEKARNE

Danes: Kmet. Tyrševa cesta 43. Trnko-
cay ded. Mestni trg 4. Ustar, Selenburgova
ul. 7.

— Popravek. Z ozirom na članek »Kato-
liška morala in berlinska olimpiada« v
Vašem cenj. listu z dne 19. avg. 1936. št.
188 na 2. str. v tretjem stolpcu spodaj
blagovolita po čl. 26 in 27 zakona o t'sku
priobčiti: »Nj res, da se je »Slovenec« v članku »Zaključeni za-
ključek olimpijade«, ki se nanaša na po-
vratek sokolske tekmovalne vrste z le-
tošnje olimpiade v Berlinu, spovzpel do
trditve, da je bila to najslabša tekmoval-
na vrsta, kar smo jih poslali na medna-
rodne tekme, pač pa je res, da je »Slo-
venec« v mlajšem članku z dne 19. av-
gusta 1936. zapisal: Sedaj pa se je vračala
v domovino vrsta, ki je dosegla najslabše
mesto, odkar sokolske vrste nastopajo na
mednarodnih bojiščih.« Blagovolite spre-
jeti, gospod urednik, izraze mojega naj-
iskrenejšega spoštovanja. Uredniško
dnevnik »Slovenec« Ljubljana odgovorni
urednik »Slovenec« V. Čučič

Obrtna razstava v Kamniku zaključena

Razstavljalo je okrog 30 obrtnikov — Potrebna bo reme-
dura organizacije

Kamnik, 20. avgusta. Lepo razstavo so nam priredili naši obrtniki. Veliko poslopje osnovne šole je od 2. do 16. m. ponosno vabilo tujce k ogledu. Na razstavi je imelo svoje izdelke okrog 30 obrtnikov.

Med vodilnimi izdelki je bila tudi letos najvidnejše zastopana mizarska obrt, Naj omenimo renomirano tovarno Kemec & Co. iz Dupleke pri Kamniku, ki je razstavila najnovije vzorce ležalnih in zložljivih stolov, naslanjačev, pisalnih miz, parketov itd. Lepe izdelke so razstavili mizarski mojstri Mojač Miha in Končič Franc iz Kamnika, Franc Lukanc iz Komende, Ro-
de Franc iz Nožic, Ipavec Franc iz Vel.
Menga in tapetnistvo Prodnik Peter iz
Stahovice.

Usnarstvo, ki je že od nekaj visoko razvito v Kamniku, je zastopala tovarna Tone Knaflič, ki slovi po svojih izdelkih doma in v inozemstvu. Lepe čevljarske izdelke sta razstavila tudi kamniška čevljarska mojstra Peterlin Franc in Ložar Alojz.

Mlekarstvo, ki je zelo razvita panoga narodnega gospodarstva, so s svojimi izdelki zastopale na razstavi Gorenjske mlekarne iz Nakla pri Kranju, hranilno industrijo pa tovarna »Ela« d. o. z. iz Kamnika, Tovarna gumbov »Biser« iz Kamnika, nam je pokazala krasne gumbe v najrazličnejših variantah, Keramično in lončarsko obrt je zastopala Lončarska zadruga iz Komende, podobarstvo pa Marija Tončič iz Kamnika. Gospodarsko orodje, cepine in gasilske sekirke je razstavil Janko Holcar, šivalne stroje in radio aparate Drago Drašček, razne elektrotehnične potrebitve Kregar & Fajdiga. Instalatersko in strojno ključavničarsko podjetje Anton Varšek iz Domžal je razstavilo kemični čistilec napajalne vode za parne kotle, ščetarske izdelke Ivo Reboli iz Komende. Industrija pletenih izdelkov d. d. iz Jarš je razstavila vzorce blaga, ki ga izdeluje, mehanična tiskalnica »Jugopamuk« pa razne brisače, kopalne plašče, frošir itd., klubčarstvo in slamninarstvo P. Jeretina iz Pe-
roveca pri Kamniku pa je s svojimi okus-

nimi modeli vzbudilo veliko zanimanje, saj si je celo sam gospod minister dr. Ko-
žulj izbral med njimi lep lovski klubček.

Ne da bi se spuščali v podrobnosti, lahko rečemo, da vsi razstavljalci zaslužijo najlepšo pohvalo. Letošnja obrtna razstava nam vzorno kaže, kako je pritejanje razstav potrebno, zakaj lepo in solidno delo, ki daje prednost domačim obrtnikom, je v letošnjem letu zelo napredovalo. Naši obrtniki so spoznali, da jim je potrebna samozavest pri njihovem delu, ki je pokazalo tako lepe sadove. Da so bili obiskovalci razstave zadovoljni, nam priča velik obisk iz vseh krajev kamniškega okraja in tudi iz Ljubljane. Med obiskovalci pa je bilo tudi precej kupcev, tako, da so razstavljalci tudi zadovoljni.

Letošnja obrtna razstava, je v primeri z lanskio, ko je bil z njo zvezan tudi »Kamniški tedene«, šla mimo nas brez hrupnih prireditiv in brez mnogih dolgočasnih oficijelnosti. Vkljub temu se men-
da ne more zabeležiti slabšega uspeha. Iz-
jemo tvorijo samo število razstavljalcev. Pogrešali smo letos zlasti nekaj naših renomiranih tvrdk in tovarni, ki se razstave iz neumljivih razlogov niso udeležile. Naj-
brže bo prihodnje leto potrebna temeljita remedura organizacije, ker bo na ta na-
čin razstava prav gotovo pridobila na ob-
sežnosti, kakor tudi na pestrosti.

Vse priznanje gre razstavljalcem od-
boru, ki je to težavno nalogo zelo dobro izvedel. Obrtnemu društvu želimo, da bi pogumno nadaljevalo svoje delo, ker le s pridnim delom se bo našim obrtnikom ustvarila lepša bodočnost, da se jim ne bo treba bati za obstanek.

Morda bi za zaključek ne bil odveč na-
svet, da bi se prihodnje leto z obrtno razstavo združila tudi umetniška razstava, kjer bi morda razstavili svoje umelne vse oni številni umetniki, katerim je zibel-
ka tekla v našem okraju in katerih ni
ravno malo. — Prav gotovo bi jo zelo po-
vzdignilo nivo cele razstave in tudi zani-
manje zanjo bi bilo daleko večje kot
sedaj.

SOKOL

Sokolski tabor
v Koprivniku pri Kočevju

Že nekaj let sem prireja matično društvo Ljubljanski Sokol hvale vredno propagan-
dne izlete v kraje, kjer sokolska ideja še ni ukoreninjena ali pa je potrebna v dotičnem kraju obstoječi sokolski ednici moralna in tudi gnotna pomoč. Vsem nam so še ži-
vo v spominu krasni izleti Ljubljanskega Sokola v Gornji grad, Cabar, Ziri, Smartno v Tuhinjski dolini, na Vransko in v Mot-
nik, kjer so telovadeli in telovadke LS po-
kazali sokolski in širši javnosti sadova pra-
vilne sokolske vzgoje v telovadnici. Vsi ti izleti niso ostali brez uspeha. Povsod so
bratje in sestre poprijeli za sokolsko delo in dvignili misel za pravilno usmeritev so-
kolskega dela — v sokolski telovadnici.

Letos se je oddelil Ljubljanski Sokol, da pohiti v družbi z ostalimi društvi na Ko-
čevsko v Koprivnik, kjer se mora tamša-
nja sokolska ednica boriti za svoj obstanek. Ljubljanski Sokol hoče s tem izle-
tom nuditi Sokolu v Koprivniku moralno
pomoč in oporo. Sokol v Koprivniku ima
izredno težavno stališče, vendar stoji krop-
ko in žilavo ter se ne boji nihogar, ker se
zaveda svojega velikega poslanstva za do-
movino, kralja in sokolstvo. Lanakoletni
javni nastop je bila mogoča sokolska ma-
nifestacija, ki je še bolj utrdila sokolsko

postojanko v Koprivniku. Tudi letos bo
koprivniški Sokol priredil svoj javen telo-
vadni nastop, katerega bodo moralno pod-
prla vsa ostala sokolska društva. Svojo
udeležbo so prijavili doslej mimo Ljublj-
anskega Sokola, še Sokol I. Tabor, Ljubljana
— Vič, Kočevje, Ribnica in Crnomelj, k
sodelovanju pa je povabil Ljubljanski Sokol
še društva Metlika, Semič, Gradac in
vse edince dolenskega okrožja.

Ljubljanski udeleženci, ki pa morajo biti
predvsem telovadci in telovadke, ter člani
v kroju se odpeljejo iz Ljubljane v ne-
deljo 30. avgusta ob 6. z avtomobil iz
pred Narodnega doma in sicer udeleženci
Ljubljanskega Sokola, Sokola I. Tabor in
Ljubljana—Vič. Vse te edince prosimo, da
vzamejo seboj svoje prapore, ker bo v Kopriv-
niku sokolska povorka. Ljubljanski Sokol opozarja vse brate in sestre, ki se
nameravajo udeležiti sokolskega tabora v
Koprivniku, da je na razpolago še nekaj
sedežev in naj se reflektanti takoj javijo
v pisarni v Narodnem domu. Ponovno opo-
zarjamo vse brate, da je udeležba na izletu
strogo obvezna samo v sokolskem kroju in
da se izletniki v civilnih oblekah, ki pa
imajo sicer sokolski kroj, izleta pod nobenim
pogojem ne bodo mogli udeležiti. Vsa
ev. navodila glede izleta bomo še pravo-
časno javili. Vse edince, ki so se prijavile
za izlet, naj store svoje dolžnost, da bo
udeležba na izletu polnostojna.

DNEVNE VESTI

— Jahta za vojvoda Kentskega. V Splitu, ako prištanje je pripadla v sredo nova jahta jugoslovenskega Lloyda »Tihac«, ki se bo rabila za turistične vožnje po Jadranu. Jahta je bila v splitski ladjedelnici temeljito preurejena. V sredo je krenila v Cavtat, kjer bo na razpolago vojvodi Kentskemu med njegovim bivanjem v vilji Banac v Cavtatu.

— Štipendijci na češkoslovaško. Češkoslovaško prosvetno ministrstvo je razpisalo natečaj za 20 avobodnih štipendij za jugoslovenske študente vseh višjih in nižjih gimnazij, ki so ustanove vitezkega kralja Aleksandra I. Zednitelja. Štipendijci so po 5000 Kč letno. Prosimci morajo vložiti prošnje na češkoslovaško prosvetno ministrstvo preko dekanatov, odnosno rektoratov, one visoke šole, na katero so se vpisali in sicer najpozneje do 20. oktobra. Upoštevati se ne bodo prošnje prošlcev, ki šele nameravajo študirati na češkoslovaških visokih šolah.

— Kaplarij-godbeniki imajo polovično vozno. Ker poudine komande napadno tolmaračjo čl. 16 splošnega pravilnika o znižanju voznin; glede koplavov godbenikov, kadar potujejo neslužbeno, je izdala generalna direkcija sledeče pojasnilo: Ker prejemajo kaplarij-godbeniki vse prejemke kakor podčastniki, namreč plačo, osebne dragocene doklade itd., nimajo pravice do 75% popusta na železnicah, temveč samo 50% v smislu čl. 8 splošnega pravilnika o znižanju voznin.

KINO MOSTE
Danes v petek, soboto in ponedeljek ob 20.30, v nedeljo ob 17.19, in 21. uri
FRANCIŠKA GAAL kot „Mala mamica“
Ernst Verhees, Otto Walburg, Fridrich Benfer
Slager duhovitosti, glasbe in smeja!
Cene: od Din 3.50 do Din 6.50

— Radio v službi naše policije. Služatelj centralne policije šole v Zemunu Pavle Spinner je sestavil posebne sprejemne in oddajne radijske postaje za policijsko službo. Vsa večja mesta, v prvi vrsti sedeži banovin, že imajo take policijske radijske postaje. Razen tega so jih dobili tudi nekateri omejeni kraji. Policijske radijske službe se bo sčasoma še razširila in izpopolnila. Te postaje delajo na kratke valove z Morsejevim znaki. V Zemunu pa nameravajo zgraditi veliko radijsko postajo izključno za mednarodni policijski promet.

— Jugoslavija lahko postane važen čimbenik mednarodne trgovine. Merodajni krogi se resno pečajo z načrtom graditve kanala med Dunavom in Savo in sicer od Vukovara do Semea. S tem kanalom bi bila omogočena preorientacija tranzitne trgovine po Dunavu. Načrti so že izdelani. Kanal bi bil dolg okrog 60 km in stroški bi znašali okrog 450 milijonov Din. S tem kanalom bi postala Jugoslavija važen čimbenik mednarodne trgovine.

— Prilike za zaslužek ni nikjer toliko, kakor na velesejmu, kjer boate lahko v državi razslavi »Za naš lez« našlo nešteto vzpodbud za udeleževanje svoje podjetnosti in znanja. Tudi razstava »Sodoben vrt« bo našemu meščanu, zlasti pa kmetu pokazala več poti, da si s pridelovanjem sadja, ki ga zahtevata naš tujski promet in tudi izvoz, nadlaže pa z raznovrstno zelenjavo in s pridelovanjem semen ter tudi z vzgojo cvetlic izboljša svoje sedanje težko stališče. Kdor ne mara v teh težkih časih držati rok križem, naj torej med 1. in 13. septembrom obišče jesenski velesejem.

— Weekend hišice Jadranske straže. Izvršni odbor JS je kupil v Stročinu 10.000 m² zemljišča, kjer bo zgradil 25 weekend hišic in jih prodal svojim članom.

— Za špansko vlado so zbirali denar. Po Varaždinu je hodilo zadnje dni več fantičev, ki so zbirali prostovoljne prispevke za podporo španske vlade v borbi proti upornikom. Poltice jih je aretirala in kaznovala vsakega s 500 Din groba.

— Zena rabi mnogo zraka in gibanja in se ne more ves dan mučiti s kuhinjskim delom, ko ji je vendar tudi potreben počitek in vsak dan sprehod v zeleno naravo. Na razstavi pohištva na jesenskem velesejmu vam bodo našli iznajdljivi mizarji mojstri od 1. do 13. septembra pokazali mnogo praktičnih novosti za pomoč gospodinjstvom pri delu v kuhinji. Lepo praktično in za malo denarja lahko opremito svoje kuhinje, da bo ob mrzlih zimskih popoldnevih tudi v njih prijetno bivati in bo žena imela vedno lakojne vse pri roki.

— Občni zbor Zveze obrtnih društev dravske banovine. V nedeljo 23. t. m. bo v Narodnem domu v Mariboru občni zbor zveze obrtnih društev dravske banovine. Zborovanje se prične ob 9.30.

— Poroča bivše redovnice. Poročali smo že, da je pobegnila iz beograjske bolnice redovnica Marija Adamič, sestra znanega slovenskega književnika v Ameriki Luisa Adamiča. Vzrok je bila ljubezen. Redovnica se je zaljubila v strojnika Stefana Beleta in včeraj sta se Marija Adamič in Stefan Bele v Šutotici civilno poročila. Za njuno poroko je vladalo v Šutotici razumljivo zanimanje. Banská uprava je dovolila poroko, ker subotički škof temu ni nasprotoval. Adamičev je vezala zaobljuba in tako sta morala čakati več tednov na dovoljenje. Pri civilni poroki razen priča in dovoljenarja ni bilo nikogar. Stefan Bele je star 22 let, Marija Adamič pa 27. Pozneje se bosta poročila tudi cerkveno.

— bra t. l. pri Dubrovniku parobrodski plovil bi pa velja enak popust za prihod v Ljubljano od 20. avgusta do 13. septembra, za vrate pa od 1. do 20. septembra.

— Franca Josefa cesta v Mariboru? Bila je pred 20 leti, kjer je danes Aleksandrova cesta, središče Maribora. Tam je bila tudi trgovina, ki je imela tedaj napis: Franz Travan, Spezerei & Colonialwaren-Handlung in Marburg a/D., Franz Josefsstrasse. Med Mariborakim tednom so dobivali kupci pri tej trgovini blago, svezano s motovozom, ki je na njem tiskani ta imenitni nemški napis. Tvrda po 20 letih očitno še ne ve, da v Mariboru ni več Franz Josefsstrasse. Če bi vedela, bi nedvomno ne uporabljala predvojnega motovoz s tem napisom, sicer pa nihče ne verjame, da bi tvrda ne mogla porokiti v 20 letih starega motovoz. To je očitna demonstracija ob priliki Mariborskega tedna; Franc Josefov veterinar je začel rasti grehen.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo lepo vreme. Najvišja temperatura je znašala včeraj v Splitu 31, v Zagrebu 30, v Beogradu in Sarajevu 29, v Skoplju 28, v Ljubljani 26,2 in Mariboru 24. Davi je kasal barometer v Ljubljani 766,4 mm, temperatura je bila 17,6.

— Zrtve steklega psa. V vasi Topolovcu blizu Siska je umrl v sredo gozdar Ivan Šiluk, ki ga je pred desetimi dnevi ugriznil v bližini vasi stekel pes. Šiluk je bil tako nepreviden, da se ni zmenil za to. Naenkrat mu je pa postalo slabo in v silnih mukah je v sredo izdihnil. Pes, ki ga je ugriznil, je bil še živ in ni kasal nobenih znakov stekline. Veterinar ga je pa preiskal in našel v njem mikrobo te strasne bolezni. Zato je takoj odredil, da so ga ubili.

— V smrt zaradi nevarne ljubosti. Mlada zagrebška privatna uradnica Edita Nemšić ni bila srečna v zakonu in zato se je ločila od moža in zapustila tudi svoje ga otroka. Zdravila se je nekaj časa v Kasindolu pri Sarajevu, kjer se je zaljubila v nekega uradnika. Ko ji je potekel rok lečenja, je ostala v Ljubci in ljubček se stalno zahajal k nji. Toda tudi ta ljubesen ji je prinesel razočaranje. Ljubček se je navadil in prišel v Ljubco s dvema dekletoma. Zabaval se je, ne da bi se zmenil za ubogo Edito. To je mlado ženo tako potrla, da se je zastrupila. V poslovinem pisnu pravi, da gre v smrt zaradi nesrečne ljubesti. V njeni prtljaji so našli pismo njenega otroka, ki jo prosi, naj se vrne k njemu.

— Samomor. V Zagrebu se je zastrupila služkinja ginekološke klinike Spasenja Zorčić, ki je živela ločeno od svojega moža. Popila je tri decilitre octove kisline in zaman je bilo vse prizadevanje zdravnikov, da bi ji rešili življenje. Včeraj jutraj je v bolnici izdihnila in odnesla v grob tajno svojega samomora.

— Strašna smrt treh otrok v plamenih. V vasi Ivanjaka blizu Banjaluke se je pripetila včeraj strašna nesreča. Kmet Jeko Karlič je odšel v bližnjo vas, da bi se dal ostrčiti in doma je ostala žena s tremi otročki. Otroci so trdno zaspali in tudi mati je zadržala, ne da bi ugasnila svečo. Sveča je dogorela in vnelo se je čeno na postelji, tako da je bila vsa hiša kmalu v plamenih. Vsi trije otročki so zgoreli in tudi mati je dobila težke opekline, tako da bo najbrž umrla, če pa ostane živa, bo slepa.

Iz Ljubljane

— Lj. Vel. kralj Peter II. krestni bo. ter desetemu otroku. V nedeljo 23. t. m. ob 11. dopoldne bo v šentpetrski župni cerkvi slovesno krščen deseti otrok služitelja državnih železnic g. Josipa Zihnerja iz štepanje vasi. Boterstvo temu otroku je blagovoli sprejeli Lj. Vel. kralj Peter II. Pri slovesnem obredu bo Lj. Vel. kralja zastopal g. polkovnik Mihajlo Bekić, pomočnik komandanta 40. pešpolka, boterka pa bo g. Pavla Miklavčič, uradnica državnega tožilstva v Ljubljani.

— Lj. Askerčeve in Čojzovo cesto bodo laževali. Vse kaže, da bodo kmalu začeli tlakovati novi del državne ceste, Askerčeve ceste in Čojzovo cesto. Askerčeva cesta je še vsa razkopana, ker se niso kontana dela pri plinskih napeljavah. Vsa podobna dela morajo biti končana, preden začne tlakovati to cesto, da je ne bodo čez nekaj let zopet prekopavali. Na Čojzovo cesto še določajo granitne kocke za tlakovanje, na Askerčevi cesti pa so že pripravljeni rolački za hodnike.

— Lj. Na ribjem trgu je bilo danes precej malih morskih rib, ki so jih prodajali po zmernih cenah. Tako so bile skuše in sardoni po 14 Din kg, sardele pa po 16 Din. Večjih morskih rib razen tuna ni bilo, tun pa je bil precej poceni, in sicer po 20 Din kg. Sardelice so prodajali še posebno poceni, in sicer po 12 Din kg. Med donavskimi ribami so bile danes na prodaj same kečije, po 20 Din. Poceni so bile danes ščuke, ki so jih prodajali od 16 Din naprej. Takoj je bil razprodan som, ki so ga prodajali po 26 Din kg. Danes je bilo na prodaj precej postvri, ki so kakor navadno po 40 Din.

— Lj. Ne zamudite »Mala mamica« v kinu Moste! Kino Moste je dobil novo vodstvo, ki jamči, da bodo v tem kinu odzvali na sporedu sami lepi filmi, ki so zbudili pozornost vseh kinoljubiteljev. Pri otvoritvenem predstavi s »Belim konjčkom« smo videli, da je kino docela renoviran in da ima aparaturo, ki ne zaostaja po čistoti in jasnosti reprodukcije za drugimi kinii v Ljubljani. Kino je zelo prostoren in zelo okusno ter smotreno opremljen. Predstave se vrše v sobotah, nedeljah in ponedeljkih. Cene so zelo nizke. Danes ob 20. uri bo kino predvajal lep film »Mala mamica«, v katerem igra glavno vlogo ljubljenska Frančiška Gaal. Ne zamudite torej »Mala mamica« v kinu Moste!

— Lj. Zavržitev prehoda skozi Lattermannov drevored. Zaradi priridevne velesajme bo prehod skozi Lattermannov drevored, ki vodi od spodnjega dela igrišča mimo velesajmskih paviljonov proti pivovarni Union od 27. avgusta do 18. septembra zaprt.

— Lj. Dom Franje Tavčarjeve v Kraljevi ci vabi svoje člane k prijetnemu bivanju ob morju septembra meseca. Prijave sprejema Kolo jugoslovenskih sester Ljubljana, Rimska cesta — in društvena gospodarica ga. Ruža Šanti, Langusova ulica 29. Prijave se sprejema samo do 23. avgusta. Dom bo odprt meseca septembra s

mo v službu, če se prijavi zadostno število članstva. Celodnevna oskrba za člane je 35 Din.

— Lj. Polakstev najhujšega učitelja. Društvo uv. učiteljskega priredil v četrtak, 27. t. m. popoldne izlet k Dev. Mar. v Polju, da počasti 90letni jubilej nadučitelja v p. g. Fr. Kavčiča. Vabljene vsi tovarilci in vsi drugi njegovi prijatelji. Sestanke v gostilni g. Kuharja (pri Gustelnu) v Vevčah ob 15. uri. Avto ne vozi, treba bo hoditi peš ali pa se odpeljati s vlakom ob 13.30.

Paradižniki zorijo

Ta čas pridejo PEKATETE in JAJNINE do posebne veljave, kajti makaroni in spageti s omako iz svežih paradižnikov, to je neprekosljavna osvežujoča jed

— Lj. Na I. drž. dr. delki mladenčini šoli v Ljubljani (Prule) se prične popravni izpiti dne 28. avgusta ob 8. — Vpisovanje za šolsko leto 1928-29 bo 1., 2. in 3. septembra od 8. do 12. — Natančna navodila za vpisovanje so na ogledu deski v veži šolskega poslopja.

KINO UNION, tel. 22-21

Ronald Colman
danes poslednjič ob 16., 19.15 in 21.15 v velefilmu
Osvojevalec Indije
Najnovejši Foxov in Ufin tehnik ter najnovejši sportni uspehi berlinske olimpijade!
JUTRI! PREMIERA! JUTRI!
Duše pod bičem
Lida Baarova, Albrecht Schönhals

— Lj. Na I. drž. realni gimnaziji v Ljubljani (Vegova ulica) se prične popravni izpiti v ponedeljek 24. t. m. po razporedu, ki visi v šolski veži. Vpisovanje učencev za šolsko leto 1928-29 bo za prvi razred dne 1. in 2. septembra v ravateljstvu pisarni, Lanaki učenci se bodo vpisovali 3. septembra od 9. do 12. v lanakih učilnicah. Vpisovanje učencev z drugih zavodov bo 4. septembra dopoldne v ravateljstvu pisarni. Natančna navodila za vpisovanje so razglašena v šolski veži.

— Lj. »Seča« matica v Ljubljani vabi svoje člane in prijatelje, da se po možnosti udeležijo v potnem številu pogreba preminulega rud. uradnika Lavoslava Puca, ki bo jutri 22. t. m. ob 15. uri iz mrtvašnice splošne bolnice k Sv. Križu. Preostali naši iskreno sožalje!

Ljubljana, 21. avgusta

— Lj. Preproge, tkane po perzijskih in drugih vzorcih, bomo videli na letošnjem jesenskem velesejmu. Splošno žensko društvo priredi namreč v paviljonu Trgovske in obrtne zbornice razstavo »Domači preproge«. V ta namen zbira najlepše doma na stavh tkane preproge, da pokaže, kaj vse lahko izvede pridna ženska roka.

— Lj. V mestni knjižnici se bo jutri (soboto) ob 15. prodajajo na prosti stonici prišle in teleče meso po znatno znižani ceni.

Iz Ljutomera

— Poroča. V Mariboru sta se poročila g. Rihard Burja, učitelj v Radgoni in gđ. Mara Klemenčič učiteljica v Radgoni. Mlademu sopolakemu paru želimo obilo sreče!

— Nov grob. Na Grlavi pri Ljutomeru je umrl g. Franc Špur, oče gđ. Špur Katarine, ki je letos diplomirala na filozofski fakulteti. Rajni zapušta deset neproskrbljenih otrok. Žalujemo naše sožalje!

— Zopet tatrine. Pri ključavničarskem mojaru g. Mulcu v Veržeru je bil pred kratkim izvršen vrom v delavnici in so vlomile odnesli orodja v vrednosti nad 1000 Din. Z istim orodjem je bilo iste noči vlomljeno v blagajno posojilnice na Cven. Tam so vlomile vlomili v posojilnico, z dobrim ukradenim orodjem so odprli tudi blagajno, ki pa je bila prazna. Posojilnica trpi zaradi razdajne blagajne okoli 900 Din škode. — Te dni je bila ponoči okoli olno krojaču Soviču Janezu v Šakineh ukradena nova suknja, ki je bila namenjena nekemu moškemu. — Na Krapju pa je bilo vlomljeno v trgovino Šiško, kjer so tatovi odnesli blaga v vrednosti nad 600 Din.

MALI OGLASI
Cena 0.50 para, davak Din 3. — osonca 1 Din, davak 3 Din
Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti enotno. — Popustov se male oglasne ne priznava.

RAZNO
Cena 50 par. davak 3. Din
Najmanjši znesek 3 Din
vsem letnim običajem itd. smo znižali cene do skrajnosti. Avtor in Vladimir Preker, Sv. Petra cesta 14. 6.2

MALINOVEC
pristen, naraven, s čistim sladkorjem vkuhan — se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. Piceotti, Ljubljana, nasproti »Neboščičkice«.

PERILU
vsem letnim običajem itd. smo znižali cene do skrajnosti. Avtor in Vladimir Preker, Sv. Petra cesta 14. 6.2

Naše planine v sliki in besedi

Ljubljana, 21. avgusta
Med našimi literarnimi in strokovnimi revijami zavzema »Planinski vestnik«, glasilo naših planincev — se zgolj Slovenskega planinskega društva — posebno in tudi častno mesto. To dokazuje tudi zadnja številka, ki obsega prav za prav skupaj tri številke.

Vsebine glasila planincev ne smemo presojati le s nevednimi literarnimi merili. Vendar s tem ni rečeno, da ne vsebuje ta revija tudi prapetkov, ki sodijo v vrsto strogo literarnih spisov. Baš v tej številki je na uvodnem mestu objavljen članek literarnega kritika R. Ložarja pod naslovom »Slovenske planine v sliki in sliki«. Pisec piše o tem zanimivem predmetu — ne le za planince same — po znanstveni metodi, vendar v splošnem razumljivo tudi za člane sloje, ki so po večini čitatelji »Planinskega vestnika«. SPD je izdalo tudi posebno izdajo tega članka, kar je treba pozdraviti, saj je spis študija, kakršne še nimamo glede na predmet. Vrednost članka še dvigajo številne ilustracije, reprodukcije najzanimivejših slik naših planin od začetka planinskega slikarstva pri nas do danes. Tako so objavljene tudi reprodukcije bakrorezov iz Valvasorjeve knjige. Pisec tudi opozarja na nekatere zelo stare zemljevide, n. pr. na Florjanskičevega iz leta 1744., ki vsebuje še naše gore. (Ta zemljevid smo videli že na geografski razstavi na velesejmu). Pri tem je zanimivo najbolj, da je bil Triglav zarisán najprej na zemljevidu ter da se je šele potem pojavil v nekih in slikah. Reprodukije slik naših planin nam nazorno prikazujejo razvoj planinskega slikarstva pri nas od Valvasorjevih bakrorezov do del impresionistov. Nekatere reprodukcije so oddisane na prilogah ter je sedanja številka P. v.

okunaj luksuzna. Te reprodukcije imajo veliko vrednost, zlasti za, ker so med njimi tudi nekaterih slik, ki niso splošno pristopne, n. pr. Pernhartove.

Veselo gradivo prispeva stalno Janko Mlakar, ki je še vedno neprekosljiv planinski humorist, kajti humorist je po naravi, ter se mu marsikaj posreči samo od sebe. Stalno priložuje svoje stvari pod naslovom »Spomini in opominia«. V tej številki piše o morfologiji in biologiji planincev ter posebej o karakterizaciji vrste planincev. To karakterizacijo še dopolnjujejo izvirne Planatove risbe. Mlakar pove dobrodošno to, kar bi drugi napisali pikro in z-ogorčenjem. Smeši šaradke našega planinstva kakor pse zaslužijo in v tem je njegova kritika pozitivna. O Planatovih risbah je treba reči posebej, da je velika škoda, ker jih ne srečujemo bolj pogosto v revijah in v knjigah.

Dobra opisa plezanih tur sta Ane Escherjeve (Široka poč — severozahodni raz) in ing. Fr. Avčina (Na Olimpi, prestolu bogov), in sicer dobra v tem pomenu besede, da ponazorjeta planine skoraj plastično in da nista obtežena s krasnoslovjem. Pesem zastopa Grisha Komitnik (Ob »planinskem jezeru«). Čudno, da se pesnik tako redko oglašuje v P. v. Samo govori na Skrlatini je napisal J. Wester. Iz njegovega spisa odseva prava ljubezen do planin predstavljenega planince.

Velik del zavzemajo društvena letna poročila, ki pa tudi zaslužijo, da jih prečitaš da spoznaš količino dela opravljeno v naših planinskih društvih za razvoj našega planinstva, v ljubezni do narave. Številko zaključuje uredniška stalna jezikovna razprava, ki je še tem bolj zanimiva, ker v nji dokazuje, da je končno edino veljavno ime Logarova dolina in ne Logarjeva.

2.50, kumare po 1.50, šebulo po 2, česenj po 7 Din kg, paprike pa po 5 za 1 Din.

Vendar pa so le malo prodale, tako da se v opoldanskih urah niso vedele kam z neprodanimi pridelki, zlasti, ker je sedaj obdina zabranila prodajati pridelke po hišah.

Iz Kranja

— Zanimiva nogometna tekma. V nedeljo 23. t. m. ob 16. bo gostoval v Kranju S. K. Amater, večletni prvak trboveljskega okrožja in eden najboljših naših provincinalnih klubov. S svojo rutinirano in dobro vigrano enajsterico je izvajal še marsikateri lep uspeh, ki ga je treba beležiti kot posledico mnogoletnega resnega sportnega stremeljenja. Pri njegovem zadnjem gostovanju v Kranju mu je uspelo, daje obdržal remis (1:1). Zdi se, da tudi to pot za domače zadeva ne bo prav lahka, zlasti če, ker bo treba zaradi odhoda dveh igralcev napadno vrsto znova formirati in preizkusiti. Gostovanjem Trboveljčanov se je naša publika rada odzivala s številnim posetom, znak, da uživajo rudarski klubi, zlasti pa njihov prvak, mnogo simpatij.

Iz Laškega

— Tujski promet letos ne zaostaja za prejšnjimi leti. Kljub temu, da se bliža glavna sezona že koncu, je še vedno v Laškem 194 letovikarjev. Z zajetjem novih termalnih vrelov se je dosegla ne le prejšnja temperatura, temveč tudi kapaciteta takoj pojačala, da je pričačkanj v kratkem gradnje odprtega bazena na prostem in potem bo gostov gotovo še več.

Radioprogram

Sobota, 22. avgusta
12: Plošča za ploščo, pisana zmes pesmic veselih in godbe za ples. — 12.45: Poročila, vremenska napoved. — 13: Napoved časa, spored, obvestila. — 13.15: Plošča za ploščo, pisana zmes pesmic veselih in godbe za ples. — 14: Vreme, borzni tečaj. — 18: Za delopust (radijski koncerti). — 18.40: Pogovori s poslušalci. — 19: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Slegfriedova idila (plošče). — 20.10: O zunanji politiki (g. dr. Alojzij Kuhar). — 20.30: Prenos iz Turina: koncert italijanske glasbe. — 22: Napoved časa, vremena, poročila, spored. — 22.20: Prenos koncerta vojaške godbe iz Uniona.

Naše planine v sliki in besedi

Ljubljana, 21. avgusta
Med našimi literarnimi in strokovnimi revijami zavzema »Planinski vestnik«, glasilo naših planincev — se zgolj Slovenskega planinskega društva — posebno in tudi častno mesto. To dokazuje tudi zadnja številka, ki obsega prav za prav skupaj tri številke.

Vsebine glasila planincev ne smemo presojati le s nevednimi literarnimi merili. Vendar s tem ni rečeno, da ne vsebuje ta revija tudi prapetkov, ki sodijo v vrsto strogo literarnih spisov. Baš v tej številki je na uvodnem mestu objavljen članek literarnega kritika R. Ložarja pod naslovom »Slovenske planine v sliki in sliki«. Pisec piše o tem zanimivem predmetu — ne le za planince same — po znanstveni metodi, vendar v splošnem razumljivo tudi za člane sloje, ki so po večini čitatelji »Planinskega vestnika«. SPD je izdalo tudi posebno izdajo tega članka, kar je treba pozdraviti, saj je spis študija, kakršne še nimamo glede na predmet. Vrednost članka še dvigajo številne ilustracije, reprodukcije najzanimivejših slik naših planin od začetka planinskega slikarstva pri nas do danes. Tako so objavljene tudi reprodukcije bakrorezov iz Valvasorjeve knjige. Pisec tudi opozarja na nekatere zelo stare zemljevide, n. pr. na Florjanskičevega iz leta 1744., ki vsebuje še naše gore. (Ta zemljevid smo videli že na geografski razstavi na velesejmu). Pri tem je zanimivo najbolj, da je bil Triglav zarisán najprej na zemljevidu ter da se je šele potem pojavil v nekih in slikah. Reprodukije slik naših planin nam nazorno prikazujejo razvoj planinskega slikarstva pri nas od Valvasorjevih bakrorezov do del impresionistov. Nekatere reprodukcije so oddisane na prilogah ter je sedanja številka P. v.

okunaj luksuzna. Te reprodukcije imajo veliko vrednost, zlasti za, ker so med njimi tudi nekaterih slik, ki niso splošno pristopne, n. pr. Pernhartove.

Veselo gradivo prispeva stalno Janko Mlakar, ki je še vedno neprekosljiv planinski humorist, kajti humorist je po naravi, ter se mu marsikaj posreči samo od sebe. Stalno priložuje svoje stvari pod naslovom »Spomini in opominia«. V tej številki piše o morfologiji in biologiji planincev ter posebej o karakterizaciji vrste planincev. To karakterizacijo še dopolnjujejo izvirne Planatove risbe. Mlakar pove dobrodošno to, kar bi drugi napisali pikro in z-ogorčenjem. Smeši šaradke našega planinstva kakor pse zaslužijo in v tem je njegova kritika pozitivna. O Planatovih risbah je treba reči posebej, da je velika škoda, ker jih ne srečujemo bolj pogosto v revijah in v knjigah.

Dobra opisa plezanih tur sta Ane Escherjeve (Široka poč — severozahodni raz) in ing. Fr. Avčina (Na Olimpi, prestolu bogov), in sicer dobra v tem pomenu besede, da ponazorjeta planine skoraj plastično in da nista obtežena s krasnoslovjem. Pesem zastopa Grisha Komitnik (Ob »planinskem jezeru«). Čudno, da se pesnik tako redko oglašuje v P. v. Samo govori na Skrlatini je napisal J. Wester. Iz njegovega spisa odseva prava ljubezen do planin predstavljenega planince.

Velik del zavzemajo društvena letna poročila, ki pa tudi zaslužijo, da jih prečitaš da spoznaš količino dela opravljeno v naših planinskih društvih za razvoj našega planinstva, v ljubezni do narave. Številko zaključuje uredniška stalna jezikovna razprava, ki je še tem bolj zanimiva, ker v nji dokazuje, da je končno edino veljavno ime Logarova dolina in ne Logarjeva.

2.50, kumare po 1.50, šebulo po 2, česenj po 7 Din kg, paprike pa po 5 za 1 Din.

Vendar pa so le malo prodale, tako da se v opoldanskih urah niso vedele kam z neprodanimi pridelki, zlasti, ker je sedaj obdina zabranila prodajati pridelke po hišah.

Iz Kranja

— Zanimiva nogometna tekma. V nedeljo 23. t. m. ob 16. bo gostoval v Kranju S. K. Amater, večletni prvak trboveljskega okrožja in eden najboljših naših provincinalnih klubov. S svojo rutinirano in dobro vigrano enajsterico je izvajal še marsikateri lep uspeh, ki ga je treba beležiti kot posledico mnogoletnega resnega sportnega stremeljenja. Pri njegovem zadnjem gostovanju v Kranju mu je uspelo, daje obdržal remis (1:1). Zdi se, da tudi to pot za domače zadeva ne bo prav lahka, zlasti če, ker bo treba zaradi odhoda dveh igralcev napadno vrsto znova formirati in preizkusiti. Gostovanjem Trboveljčanov se je naša publika rada odzivala s številnim posetom, znak, da uživajo rudarski klubi, zlasti pa njihov prvak, mnogo simpatij.

Iz Laškega

— Tujski promet letos ne zaostaja za prejšnjimi leti. Kljub temu, da se bliža glavna sezona že koncu, je še vedno v Laškem 194 letovikarjev. Z zajetjem novih termalnih vrelov se je dosegla ne le prejšnja temperatura, temveč tudi kapaciteta takoj pojačala, da je pričačkanj v kratkem gradnje odprtega bazena na prostem in potem bo gostov gotovo še več.

Radioprogram

Sobota, 22. avgusta
12: Plošča za ploščo, pisana zmes pesmic veselih in godbe za ples. — 12.45: Poročila, vremenska napoved. — 13: Napoved časa, spored, obvestila. — 13.15: Plošča za ploščo, pisana zmes pesmic veselih in godbe za ples. — 14: Vreme, borzni tečaj. — 18: Za delopust (radijski koncerti). — 18.40: Pogovori s poslušalci. — 19: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Slegfriedova idila (plošče). — 20.10: O zunanji politiki (g. dr. Alojzij Kuhar). — 20.30: Prenos iz Turina: koncert italijanske glasbe. — 22: Napoved časa, vremena, poročila, spored. — 22.20: Prenos koncerta vojaške godbe iz Uniona.

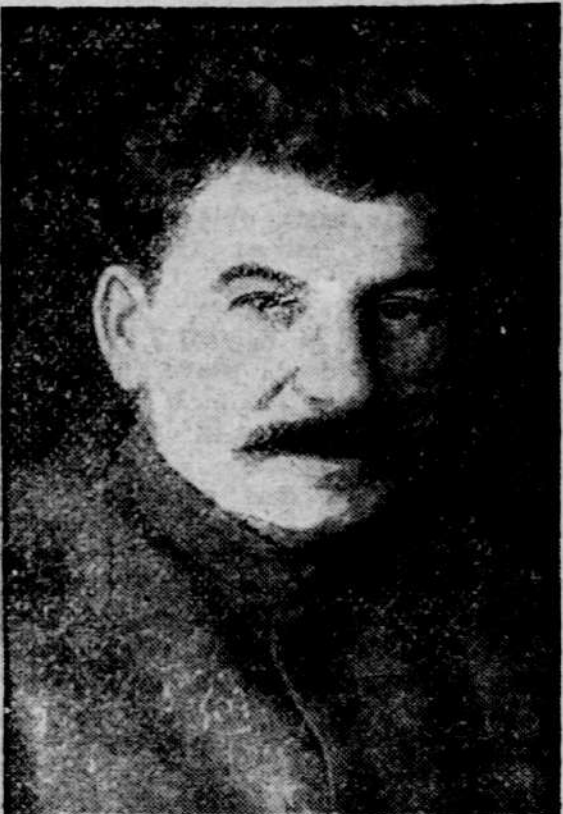
Naše planine v sliki in besedi

Ljubljana, 21. avgusta
Med našimi literarnimi in strokovnimi revijami zavzema »Planinski vestnik«, glasilo naših planincev — se zgolj Slovenskega planinskega društva — posebno in tudi častno mesto. To dokazuje tudi zadnja številka, ki obsega prav za prav skupaj tri številke.

Boljševiški zarotniki priznavajo krivdo

Obtožencev v moskovskem veleizdajniškem procesu je 13 — Senzacija prvega dne obravnave

V praznično razpoloženje Moskve, ki je prav te dni navdušeno sprejela in pozdravila letalce-junake Čkalova, Bajdukova in Beljakova po njihovem velikem uspehu v polarnih krajih je nenkrat padla grenka kaplja globokega razdora v vodstvu ruske boljševiške stranke. Prokuratura Sovjetske unije je izročila vojaškemu kolegiju vrhovnega sodišča obširno obtožnico proti skupini Trockega in Zinovjeva, obtoženi težkih zločinov. To je epilog razburljivih dogodkov, ki so dosegli leta 1934 svoj vrhunec s atentatom teroristične skupine Nikolajeva — Kotvinova na enega najmočnejših Stalinskih sodrudičnikov leningrajskega tajnika komunistične stranke Kirova.

Stalin

Ozadje procesa

Neposredni krivci so bili takoj po atentatu kaznovani s smrtjo, zdaj pa stoje pred sodiščem intelektualni povzročitelji atentata, ki jim obtožnica očita, da so svoje teroristično delo nadaljevali. Preiskava je dognala, vsaj po zatrjevanju prokurature, da ta blok ni samo pripravil in izvršil atentata na Kirova, temveč da je vse do zadnjega vodil razne teroristične skupine, ki jih je podpiral in jim dajal navodila iz inozemstva Trocki. Ta skupina je pripravljala nove atentate in teroristična dejanja proti vodilnim članom komunistične stranke in sovjetske vlade. Obtožnica trdi, da je poslal Trocki v Rusijo več teroristov in jim naročil, naj organizirajo politične atentate na vodilne sovjetske politike in državnike.

Obtoženci

V sredo se je začela v Moskvi obravnava proti zarotnikom. Na zatožni klopi sede moške, ki so igrali večino važne vloge v ruski revoluciji. Obtoženi so G. Zinovjev, L. B. Kamenjev, G. E. Jevdokimov, J. N. Smirnov, J. P. Batajev, S. V. Mračkovski, V. A. Ter-Vaganjan, L. A. Drejcer, E. S. Goleman, I. I. Reinhold, R. B. Pikel, V. P. Oberg, K. B. Berman Jurin, Fitz David (I. I. Krugljanski) ter M. Lurje in N. Lurje. Sovjetska javnost se zelo zanima za ta proces, ki naj jasno pokaže, da so vodile niti od terorističnih skupin naravnost k Zinovjevu, Trockemu, Kamenjevu in drugim vodilnim članom opozicije.

Iz obtožnice

Obtožnica se nanaša torej na 13 obtožencev in je temu primerno tudi obširna. V njej je med drugim rečeno, da sodne oblasti pred poljudnim letom v preiskavi umora Kirova niso imele pri rokah vseh podatkov o pravi vlogi pristašev skupine Zinovjeva in Trockega. Na podlagi zadnje čase dognanih dejstev v zvezi z odkritjem terorističnih skupin je za preiskava dognala, da so Zinovjev, Kamenjev, Jevdokimov in Batajev neposredno zasnovali umor Kirova ter pripravljali atentate na druge vodilne člane komunistične stranke in sovjetske vlade. Pristaši Zinovjeva so bili pri tem v neposredni zvezi s Trockim in njegovi privrženci. Ob koncu leta 1932 se je združila skupina Trockega s skupino Zinovjeva v skupno centralo, obstoječo iz Zinovjeva, Kamenjeva, Jevdokimova in Batajeva iz vrst zinovjevcev ter Smirnova, Ter-Vaganjana in Mračkovskega iz vrst trockistov. Glavni pogoj združitve je bilo priznanje individualnega terorja proti vodilnim članom ruske komunistične stranke in sovjetske vlade. Zlasti od združitve da-

lje sta osredotočili obe skupini po neposrednih navodilih Trockega vse svoje sovravno delovanje proti komunistični stranki in sovjetski vladi.

Obtoženci priznavajo

Obtoženi Zinovjev je priznal, da je smatrala centrala Trockega in Zinovjeva za svojo glavno nalogo umoriti vodilne člane komunistične stranke in sovjetske vlade, v prvi vrsti Stalina in Kirova. Obtoženi Kamenjev je izpovedal 23. julija 1933: Leta 1932 smo prišli do zaključka, da je edino sredstvo, s katerim smo upali doseči oblast, organizirana teroristična akcija proti vodilnim članom ruske komunistične stranke in prvi vrsti proti Stalinu. Obtoženi Jevdokimov je 10. avgusta 1936 izpovedal:

Mračkovski mi je sporočil, da so dobili trockisti od Trockega ukaz, da je treba organizirati teroristične atentate proti vodilnim članom komunistične stranke in sovjetske vlade. Obtoženi Smirnov je 5. avgusta 1936 izpovedal, da se je sestal leta 1930 v Berlinu s sinom Trockega, ki je izrazil mnenje, da lahko v sedanjih razmerah pride do izpremembe splošnega položaja v Rusiji samo nasilna odstranitev vodilnih osebnosti komunistične stranke in sovjetske vlade.

Tako, pravi obtožnica, se je spremenil blok Trockega in Zinovjeva v skupino političnih pustolovcev in morilcev, prizadevajočih si s terorjem doseči oblast. Reinhold je izpovedal: V letih 1933 in 1934 mi je dejal Zinovjev: Najvažnejša praktična naloga je organizirati teroristično akcijo tudi zarotniško, da se nikakor ne bomo dali kompromitirati. Enako pobudo je dal Trocki.

Trocki

Prvi dan obravnave

Prvi dan procesa proti Kamenjevu, Zinovjevu in tovarišem se je končal s tem, da so vsi obtoženci priznali svojo krivdo. Obtoženci dopuščajo, da so se udeležili zarote, ki ji je bil namen umoriti Stalina, Vorosilova, Kaganoviča, Ordžonikidze in druge vodilne državnike Sovjetske Rusije. V sodni dvorani ni bilo nobene ženske, samo moški so k največjo pozornostjo sledili obravnavi. Višek prvega dne je bilo priznanje obtoženca Davida, ki naj bi bil na ukaz Trockega. Zinovjeva in Kamenjeva umorili Stalina na VII. kongresu Kominterne, ki je bil lani v Moskvi. Atentat se mu pa ni posrečil, ker mu Stalin ni prišel na strel. Obtoženec nadalje trdi, da so se zarotniki sestali pozneje v stanovanju Kamenjeva, da bi se posvetovali o podrobnostih prevrata.

Obtožnica označuje Zinovjeva in Kamenjeva za moralna krivca umora Kirova, ki je bil ustreljen lani v januarju v Leningradu. Po obtožnici je bil cilj zarotnikov polastiti se oblasti s terorjem. Teroristični program se je pričel baje z umorom Kirova, pozneje naj bi pa zarotniki dezorganizirali rdečo armado.

Obtoženci niso dobili nobenega zagovornika in tudi nobenega ne smejo vzeti. Proti razsodbi se torej sploh ne bodo mogli pritožiti.

Drugi dan

Včeraj sta bila zaslišana glavna obtožena Zinovjev in Kamenjev. Z direktnim obtoževanjem samih sebe sta hotela očitno pokazati namen, da bi čim bolj obremenila vse obtožence. Zinovjev je dejal med drugim: »Trdno sem sklenil govoriti resnico, toda ta resnica ne bo ista, kakor je bila lani v procesu proti mo-

reću Kirova. Ne delam si nobenih iluzij o tem, kakšne posledice bo imela moja izpoved. Vse svoje trditve lahko dokažem samo z besedami, toda vsekakor bom govoril resnico.«

Zinovjev

Kamenjev je govoril skoraj dve uri. Obračal se je izključno na državnega tožila, dočim je bil Zinovjev med svojim govorom obrnjen k občinstvu. Kamenjev je izjavil, da je bil bivši sovjetski poslanik v Londonu Sokolnikov aktiven član teroristične organizacije, da pa on ni bil zapleten v to organizacijo, ker naj bi bilo njemu in Zinovjevu omogočeno prevzeti oblast brez krvave borbe.

Kamenjev je poskušal zaplesti v zaroto tudi Tomskega in Buharina. Dejajle, da sta imela nalogo s prevratno propagando dezorganizirati komunistično stranko in pridobiti njene člane za teroristično akcijo. Zinovjev je dalje izjavil, da je prišlo med njim in Trockim leta 1928, po XV. kongresu komunistične stranke do razkola. Med njim in Kamenjevim je bila samo razdelitev dela. Oba sta bila samo veja organizacije Trockega. Tisto, kar je delal Trocki izven Rusije pred svetovno javnostjo, sta delala ona dva tajno v Rusiji.

Kaj se zgodi v eni uri

V eni uri se zgodi na svetu marsikaj. Statistiki so zbrali o tem zanimive podatke in pravijo, da se rodi v eni uri na zemlji 5440 otrok in umre 4630 ljudi. Zakonov se sklene 1200, ločitev je pa vsako uro 85. Industrija obdelava v eni uri 3000 kvintalov volne in 10.000 kvintalov bombaževine. V eni uri se izdela 99.600 ton sladkorja, ki ga porabi človeštvo vsako uro 98.000 ton. Iz zemlje se pridobi vsako uro 122.000 ton premoga. Za 50 milijonov zlatih in za 150 milijonov srebra. Lovci pokončajo vsako uro 360.000 divjih živali za izdelavo damskih oblačil. Iz vrelcev nafte se pridobi na uro 156.420 sodov nafte in od tega gre ena tretjina v bencin za avtomobile. Avtomobilske tovare izdelajo vsako uro 700 avtomobilov, avtomobili pa povzročijo do smrti na uro 17 ljudi.

Človeški zislužek se giblje v eni uri med dvema centoma, ki jih zasluži kitajski dinar, in 96 dolarji, ki jih dobi predsednik električnega trasta v New Yorku. V postnem in brzotjavnem prometu se odposljejo na uro 114.000 brzojav in 1.141 milijonov pisem in dopisnic, na katere se nalepi za 500 milijonov poštinskih znamk. Celulozne tovarne izdelajo na uro 1900 ton papirja in od tega se porabi 1000 ton za tiskanje listov in knjig. V eni uri napravi naša zemlja 1776 km dolgo pot.

SMOLA

— Včeraj sem šel z ženo v kino. In slučajno sem dobil sedež kraj zelo lepega dekleta.

— Jaz sem pa imel smolo, da sem šel v kino z nekim dekletom in sem slučajno dobil sedež kraj svoje žene.

DRUŽBA

— Sita sem že večne samote.

— Aha, torej se nameravaš omožiti?

— Kaj še, pač si pa omislil skverij.

André Theuriot:

68

Nevarna lepota

Roman

Jakob je že videl, da je novi junak zasedel njegovo mesto in da bo kmalu samo še igračka baronice Lieblingove. V silni jezi si je do krvi razgrizel blede ustnice. Misli je, da je bil njun sestanek pri Nikolajevi že vnaprej dogovorjen in da je prišla Mania v svojem kotiranju s knezom že tako daleč, da so zbijale druge dame na njen račun šale. Jeza ga je prešinila. Srdito se je ozrl po okrogli mizici in na moč rad bi se bil s kom spri.

— Mislite, da me je slišal? — je zašepetala komtesa Acquasola, ko je Jakob odšel.

— Bogme, — je odgovoril Jacobsen strupeno, — preglasen jeziček imate in biti bi moral gluhi...

— Kaj me niste mogli opozoriti, da se je približal naš mizici?

— Zakaj? — je vprašal zdravnik začuden, kakor da ničesar ne ve. — Kako naj bi pa pozornost baronice Lieb-

lingove do kneza zadela gospoda Moreta?

— Zbadljivec! Saj vendar dobro veste, da baronico obžujejo in da je zavoljo nje zapustil svojo ženo... Ah, to me boli. Kaj če bi stopila za njim in mu povedala, da ni niti besedice resnice na teh govoricah?

— Med namj rečeno, to bi bilo slabo sredstvo, s katerim bi hoteli popraviti storjeno napako... Pustimo to. Moret bo to zadevo že sam uredil z baronico Lieblingovo... Zagotavljam vas, da si bo znal bolje pomagati, nego vi. Glejte, baronica baš prihaja...

In res Mania je bila pravkar vstopila v obleki iz kitajskega krepa z belimi čipkami in njena nežna pojava je očarala vse. Čim jo je Jakob zagledal, je brž stopil k nji, toda knez Gregorjev je prehitel in pozdravil baronico Lieblingovo:

— Hristos voskres!

— Oho, knez! — je odgovorila Mania smeje, — pa menda vendar ne mislite, da vas bom poljubila. Kaj ne veste, da sem rimskokatoliška vera?... Zame je vstal Kristus od mrtvih že pred trinajstimi dnevi in vi prihajate nekoliko prepozno.

— Bolje pozno, nego nikoli, — se je galantno zagovarjal Sergej Gregorjev.

— Torej je vam mnogo ležeče na tem? — je nadaljevala saljivo. — Če je tako, pa ne smem ničesar odreči. Možu, ki je taboril med Tigrisom in Eufratom, tam, kjer je bil raj na zemlji. Torej se uklonim... Vojsčinu voskres!

Obenem mu je nastavila lice in knez jo je spoštljivo poljubil.

— Vi torej že poznate našo drago Manio? — je vzkliknila kneginja Kolobina in stopila k njima. — Baš sem vajin hotela medsebojno predstaviti.

— Da, stejem si v čast, da sem se seznanil z baronico Lieblingovo pri gospej Nikolajevi, — je odgovoril Sergej Gregorjev z globokim poklonom.

— Imenitno... Ker si nista več tuja, vas določam za kavalierna moje drage prijateljice, Sergej Pavlovič... Baš se je izpraznila ena mizica... Draga moja Mania, želiš šampanjca ali tokača?

— Hvala, kneginja, samo skodelico čaja in kosček prepečenca.

Na znak kneginje Kolobine je prišel natakar hladno zakusko, steklenico šampanjca in skodelico čaja. Knez je ponudil baronici Lieblingovi stol in sedel nji nasproti.

Knez je stregel Mani, ona se je pa ozirala po veseli družbi v salonu, hoteč najti Jakoba. Toda Jakob je bil ogorčen, da je Mania dovolila knezu poljubiti jo

Novi uspehi mariborskih harmonikarjev

Na praznik in v nedeljo se nastopili v Hrvatskem Zagorju

Maribor, 20. avgusta. Hm-ta-ta, hm-ta-ta, veselo done zvoki malih harmonik, ki jih v udobnem avtobusu nategujejo skoraj še manjši Mariborčani. Harmonikarji so to, ki se peljejo s svojim ustanoviteljem in vodjo g. Vilkom Šušteršičem na dvodnevno turnejo v Hrvatsko Zagorje. Med bučne glasove malih mehov se harmonično vpleta smeh zdravih malčkov in zdej pa zdej zadoni v polje prelepa narodna pesem.

Ze več dni je bilo mnogo vrisča in vselega razpravljanja v deški meščanski šoli, kjer imajo Šušteršičevi harmonikarji vaje. Kako tudi ne, saj se malčki odpravljajo v edini kot prelepe naše domovine, kamor se niso ponesli svojega harmonikarskega slovesa, kjer se niso pokazali lepote jugoslovenske pesmi in pestrosti naših narodnih plesov. Povsod so bili po Jugoslaviji, sedaj je prišlo na vrsto še Hrvatsko Zagorje.

Povabilo iz Krapinskih toplic, Krapine, Stubice in Rogaske Slatine. Kratka, le enodnevna reklama za nastope edinstvenih mariborskih malčkov in že je bila tu sobota, praznik, ko jih je udobni mariborski meslini avtobus odpeljal novim uspehom naproti.

Krapinske toplice. Avtobus poln smeha in mladostne razposajenosti, so se ustavili v špallnju množice, ki je pričakovala harmonikarje. Se en hip in že so bili naši malčki v živahnem razgovoru z gostoljubnimi domačini. Odkrita beseda, jasen pogled in že so si bili prijatelji, stari in mladi.

»Naš učitelj g. Šušteršič se je izgubil!« je završalo med otroci. No, strahu je bilo kmalu konec, ko so ga nasmejanega videli prihajati v družbi dveh prijaznih gospodov. Sta to lastnik Krapinskih in Stubških

toplic g. Mihun in Mariborčan ravnatelj g. Višim Podlipnik. »Otroci, kopanje!« zakliče vodja harmonikarjev in vrisča ter veselih krikov kar ni hotelo biti konec. Kmalu so se razboriti harmonikarji že radostno hladili v modernem kopališkem bazenu. Vse sta preskrbela prijazna gospoda svojim malim gostom.

Večerja v razkošnem hotelu, potem prava za nastop. Velika dvorana se je napolnila do zadnjega mesta še predno je bil napovedan koncert. Oglušujoč aplavz na odru, ko so se pojavili mali umetniki. Pogledi so bili uprti v dirigenta. Ena, dva, tri, meh že doni. Ubrani glasovi vro iz grla narodna pesem doni iz malih mehov. Poslušalci zadržujejo sapo in se kar ne morejo načuditi, kaj vse zmore slovenska mladina. Navdušenje še bolj vzpodbuja male Mariborčane in Ratajev Milanček, kanon vseh harmonikarjev, povzdigne svoj kranjski klobuk in zapoje solospjev o vinč-

ku ter slastno nagne kupico-malinovca. Gromki aplavz so malemu junaku nagrada, ploskanje izzove novo pesem in Milanček korajžno zavrisla, prav kakor Stajore sredi polja, ko se vesel vrača z vsovanja. Da, zares je fletno med harmonikarji. Vedno novi doživljaji, nove cvetke v volikem vencu uspehov, ki so si jih vpleli Šušteršičevi harmonikarji širom naše domovine in tudi v tujini.

Isti prizori so se ponovili v Krapini, Stubških toplicah in prav tak je bil tudi uspeh v Rogaske Slatini, kjer so nastopili harmonikarji pred mednarodnim občinstvom v ponedeljek zvečer. Povsod isto navdušenje, ki ni namenjeno samo harmonikanjem in neumornemu vodji, marveč velja v isti meri Mariborci! Dva dneva več selja, smeha, igranja in petja! I. G.

Milijarde na dnu morja

Letos so začeli pripravljati vse potrebno, da bi dvignili »Lusitanio«, ki ga je potopila med vojno nemška podmornica. Na parniku je bilo za več milijonov zlatih. To delo bo zahtevalo mnogo stroškov, toda iskalec zaklada na dnu morja upajo, da se jim bo trud bogato poplačal, saj bi bil v primeru uspeha dobiček tisočkrat večji od stroškov. Nastala so cela podjetja za dviganje potopljenih ladij in pregledali so vse sezname, da se prepričajo, v kateri ladiji je bilo toliko zlata ali drugih dragocenosti, da bi bilo vredno dvigniti jo. Mnoge ladje so se pa potopile tako, da nihče ne ve, kje leže. Tako je izginila v morskih valovih španska križarka »Reina Regenta«, ki je potegnila za seboj 400 mož posadke, dalje angleški poštni parnik »Liverpool« z bogatim tovorom. Na krovu je pa bilo 480 potnikov. Leta 1904 se je potopila ladja »Lady Hamilton«, v decembru istega leta je pogotnilo morje parnik »Marrov«, v decembru 1908 pa parnik »Asiatie Prince«. Leta 1911 se je potopil ameriški potniški parnik »Merida«, ki je vozil za 4 milijone dolarjev zlata in srebra. Enako velik zaklad je izginil v morskih valovih s parnikom

»Egipce. Ta parnik leži dobrih 130 m pod morsko gladino in krije v sebi za 8 milijonov dolarjev zlata.

Zaklad v vrednosti okrog 400 milijonov lorda Kitchenerja se je pogreznil na dno morja s parnikom »New Hampshire«, ki je zavrtil 6. junija 1916 na mino in se potopil. Tudi angleški parnik »Laurentica« je potegnil na dno morja za dobrih 50.000.000 dolarjev zlata. Nekatje v Indijskem oceanu počiva v morju francoski parnik »Alfons XII«, na katerem je bilo za pol milijona dolarjev zlata. Tudi frigate »San Francisco«, ki se je potopila blizu irske obale, je potegnila na dno morja mnogo zlata. Moderna tehnika se je končno lotila tudi tega problema in hoče vse te zaklade dvigniti iz morja.

O oklepaju

Slavni violonist Salomoni je poučeval angleškega kralja Jurija V. in nekega dne mu je dejal: — Violonisti se dele v tri skupine: V prvi so taki, ki sploh ne znajo igrati, v drugo skupino spadajo igrači slabo, v tretjo so pa virtuosi. Vaše veličanstvo je že prišlo v drugo skupino.

DVOJNI ČASOMER

Ona: Oh, kako dolgo se že nisva videla!
On: Saj res, gospodična. Zadnjič sva se videla, ko ste praznovali 20. rojstni dan.
— Potem pa še ni tako dolgo.

Omehčate se liki vosek, podležete pravemu čaru in nič več vas ne drži doma. — Glejte tudi jaz, čeprav imam vrlo glavo mladost že za seboj, sem smuč obdoval na bretonski kmetiji... Pri sponu na ta kraj mi zagomaze mravlje po hrbtu... Toda spremljal sem tja svojo Peppino, ki ima iskre v očeh in hudiča v telesu. Malo je manjka, da ni počil od smeha pred zakrivljenimi zrcali, kjer se vidi človek smešno stlačen in povečan. Na njeno prigovarjanje sem nakrmil laboda, spustil sem se v igro in zaigral sto frankov.

Zadnje besede je izgovoril z naivnim patosom, kakor da bi mogla izguba kot taka presenetiti ljudi, vajene smatrati sto ludorov za malenkost. Zvrnil je novo čašo šampanjca in pripomnil: — Tu je sploh imenitno!... Tukajšnji zrak, gospoda moja, tukajšnji zrak!

Njegovemu otroškemu navdušenju so se vsi zasmejala. Samo Jakobu se ni ziasnil obraz. Topo je zrl predse, ko je Lechautre zbijal svoje šale. Žal mu je bilo, da je pobegnil iz salona in nehotje je pomislil, da sedita Mania in knez zdaj skupaj. Srce se mu je skrilo in po glavi so mu rojile težke misli. Kaj neki se godi z njima v njegovi odsotnosti in kaj si šepčeta na tem spretno pripravljenem sestanku?